

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ**Н. О. Кондратенко, М. В. Волкова**Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова
вул. Маршала Бажанова, 17, м. Харків, 61002, Україна. E-mail: 2123kondratenko@gmail.com

Визначено сучасні тенденції розвитку промислового комплексу України на основі структурної модернізації за основними напрямками. Зазначено, що слабкі позиції країни на міжнародних ринках перешкоджають процесу структурної перебудови економіки, не дають можливості розширювати виробництво, створювати нові підприємства та робочі місця та, відповідно, і розвивати соціальну сферу. Окреслено напрями активізації державної політики модернізації промислового комплексу України, які складаються з визначення системних проблем, визначення потенційних напрямів активної державної політики модернізації промисловості та виокремлення інструментів політики модернізації. Доведено, що сьогодні технологічна структура промислового комплексу України не відповідає вимогам сьогодення та не в змозі забезпечити країні економічне зростання за рахунок підвищення конкурентоспроможності вітчизняної промислової продукції. Зазначено, що важливим кроком на шляху розбудови інноваційної економіки та інноваційної інфраструктури стало визначення та затвердження середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня. У свою чергу, основними напрямками структурної модернізації промисловості в останні роки стали створення інституційного підґрунтя її розвитку, адаптація умов ведення бізнесу до світових стандартів, захист прав та інтересів українських виробників на внутрішньому та зовнішніх ринках тощо. Обґрунтовано, що структурна модернізація промислового комплексу України є чинником формування нової моделі розвитку промисловості, яка матиме потенціал довгострокового, динамічного зростання, на базі як ендегенних, так і екзогенних чинників, які дозволяють у майбутньому вирішувати завдання підвищення конкурентоспроможності вітчизняної промислової продукції. Зроблено висновок, що важливим пріоритетом інвестиційної політики є залучення іноземного капіталу, по-перше, з метою підвищення ресурсозабезпечення інвестиційної сфери, по-друге, з метою використання накопиченого іноземними компаніями досвіду створення і просування наукомісткої продукції у промисловості.

Ключові слова: тенденції, розвиток, промисловість, модернізація, комплекс.

СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННОГО КОМПЛЕКСА УКРАИНЫ**Н. О. Кондратенко, М. В. Волкова**Харьковский национальный университет городского хозяйства имени А. Н. Бекетова
ул. Маршала Бажанова, 17, г. Харьков, 61002, Украина, E-mail: 2123kondratenko@gmail.com

Определены современные тенденции развития промышленного комплекса Украины на основе структурной модернизации по основным направлениям. Отмечено, что слабые позиции страны на международных рынках препятствуют процессу структурной перестройки экономики, не дают возможности расширять производство, создавать новые предприятия и рабочие места, а, соответственно, и развивать социальную сферу. Определены направления активизации государственной политики модернизации промышленного комплекса Украины, состоящих из определения системных проблем, определения потенциальных направлений активной государственной политики модернизации промышленности и выделения инструментов политики модернизации. Доказано, что сегодня технологическая структура промышленного комплекса Украины не отвечает современным требованиям и не в состоянии обеспечить стране экономический рост за счет повышения конкурентоспособности отечественной промышленной продукции. Отмечено, что важным шагом на пути развития инновационной экономики и инновационной инфраструктуры стало определение и утверждение среднесрочных приоритетных направлений инновационной деятельности общегосударственного уровня. В свою очередь, основными направлениями структурной модернизации промышленности в последние годы стало создание институциональной основы ее развития, адаптация условий ведения бизнеса мировым стандартам, защита прав и интересов украинских производителей на внутреннем и внешних рынках и т.д. Обосновано, что структурная модернизация промышленного комплекса Украины является фактором формирования новой модели развития промышленности, которая будет иметь потенциал долгосрочного, динамичного роста, на базе как эндогенных, так и экзогенных факторов, которые позволяют в будущем решать задачи повышения конкурентоспособности отечественной промышленной продукции. Сделан вывод, что важным приоритетом инвестиционной политики является привлечение иностранного капитала, во-первых, с целью повышения ресурсообеспечения инвестиционной сферы, во-вторых, с целью использования накопленного иностранными компаниями опыта создания и продвижения наукоемкой продукции в промышленности.

Ключевые слова: тенденции, развитие, промышленность, модернизация, комплекс.

АКТУАЛЬНІСТЬ РОБОТИ. Підвищення рівня розвитку промисловості України залежить від існуючого стану системоутворюючих галузей і виробництв, залучення інвестицій у промисловість та інноваційно-інвестиційній привабливості провідних підприємств промислового комплексу. Цим процесам буде сприяти розробка загальної концепції роз-

витку потенціалу матеріально-технічного та інноваційного забезпечення промисловості України.

Питання розвитку промислового комплексу України розглядалися багатьма провідними вченими. Серед них особливої уваги заслуговують праці: Кіндзерського Ю. В. [1], Тарасової Л. П. [2], Федулової Л. І. [3]. Однак, деякі аспекти розвитку проми-

словості, що пов'язані зі структурною модернізацією комплексу потребують більш детального дослідження.

Метою роботи є визначення сучасних тенденцій розвитку промислового комплексу України на основі структурної модернізації за основними напрямками.

МАТЕРІАЛ І РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ. Соціально-економічний розвиток України напрямку залежить від рівня розвитку промисловості. Слабкі позиції країни на міжнародних ринках перешкоджають процесу структурної перебудови економіки, не дають можливості розширювати виробництво, створювати нові підприємства та робочі місця, розвивати соціальну сферу.

Так, на думку [4] сьогодні сучасний стан промислового комплексу України характеризується певними негативними рисами. Серед яких:

- значний відсоток застарілих технологій у більшості галузей (за умови наявності унікальних високотехнологічних виробництв);
- висока матеріало- та енергоємність виробництва;
- високий ступінь зношеності основних фондів;
- деформована структура виробництва;
- практична відсутність виробництва продукції кінцевого споживання;
- недостатній рівень ресурсо- та енергозбереження при виробництві промислової продукції;
- відсутність сучасних дієвих інструментів маркетингу;
- втрата традиційних ринків збуту (в країнах СНД і країнах Східної Європи);
- неконкурентоспроможність більшої частини вітчизняної промислової продукції на світовому та Європейському ринках;
- відсутність платоспроможного споживчого попиту і недосконалість пропозицій через недорозвиненість системи дослідження кон'юнктури ринку.

Ще однією важливою причиною гальмування розвитку промислового комплексу України є орієнтація на видобувну промисловість, яка характеризується достатньо низьким ступенем обробки сировини.

На думку [5] сировинний ухил виробничої структури, розрахований переважно на потреби експорту, робить промисловість і економіку в цілому надзвичайно залежними від кон'юнктури зовнішнього ринку, стримує розвиток внутрішнього ринку і звужує національні можливості щодо розвитку економіки та призводить до виснажливого та нераціонального використання природних ресурсів.

Вкрай загострилася проблема технологічного стану промислового виробництва. Сьогодні технологічна структура промислового комплексу України не відповідає вимогам сьогодення та не в змозі забезпечити країні економічне зростання за рахунок

підвищення конкурентоспроможності вітчизняної промислової продукції.

З цього приводу удосконалення промислової політики має стати найважливішим дієвим інструментом економічних реформ та механізмом, що забезпечить після кризове відновлення на якісній основі, нарощування потенціалу промислового виробництва як основи економічного зростання у перспективі [6].

Щодо активізації державної політики модернізації вітчизняної промисловості, то до основних напрямів такої політики можна віднести: інституційні, організаційні та технологічні.

Інституційний напрям – реформування промислових підприємств на основі використання державно-приватного партнерства.

Організаційні – розвиток нових організаційних форм інноваційно-інвестиційної діяльності у промисловості.

Технологічні – модернізація потужностей на основі ресурсо- та енергозбереження і зменшення залежності від імпорту.

Важливим кроком на шляху розбудови інноваційної економіки та інноваційної інфраструктури стало визначення та затвердження середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня на 2017–2021 р.р., де виокремлено найважливіші вектори високотехнологічного розвитку України, зокрема, у галузях машинобудування, АПК, фармацевтики та медичного обслуговування, а також природоохоронних, ресурсозберігаючих, інформаційних та нанотехнологій [7].

Напрями активізації державної політики модернізації промислового комплексу України складаються з визначення системних проблем, визначення потенційних напрямів активної державної політики модернізації промисловості та виокремлення інструментів політики модернізації (рис. 1).

У свою чергу основними напрямками структурної модернізації промисловості в останні роки стали створення інституційного підґрунтя її розвитку, адаптація умов ведення бізнесу до світових стандартів, захист прав та інтересів українських виробників на внутрішньому та зовнішніх ринках тощо.

Стратегічними напрямками структурної модернізації промисловості України є: забезпечення державної фінансової підтримки інноваційної діяльності, наукових досліджень та розвитку високих технологій; запровадження ефективних дієвих механізмів підтримки розвитку високотехнологічних галузей; збільшення експорту вітчизняної високотехнологічної продукції; збереження та розвиток кадрового потенціалу у високотехнологічних галузях промислового комплексу; зменшення імпортозалежності виробництва.

СИСТЕМНІ ПРОБЛЕМИ			
Ресурсо- й енергоємність виробництва	Високий рівень зносу технологічного обладнання	Низький ступінь переділу первісної сировини	Монополізація окремих секторів і ринків
Зростання цін на енерго- сировинні ресурси	Залежність від коливань зовнішньої кон'юнктури	Моноструктура експорту	Критична ситуація в енергетичній сфері
Структурна невідповід- ність наявного виробничого потенціалу галузі потребам внутрішнього ринку	Відсутність стабільних потужних джерел інвести- ційної діяльності	Відсутність інновацій і збере- ження техніко-технологічного рівня виробництва на попередньому рівні	Збитковість підприємств
ПОТЕНЦІЙНІ НАПРЯМИ АКТИВНОЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОМИСЛОВОСТІ			
Відновлення важелів державного впливу на розвиток стратегічних підприємств			
Залучення іноземних інвестицій і технологій для переходу на альтернативні технології			
Розвиток імпортозамінних виробництв			
ІНСТРУМЕНТИ ПОЛІТИКИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОМИСЛОВОСТІ			
Створення потужних вертикально- інтегрованих структур за участю держави	Державно- приватне партнерство	Кластери, хімпарки та інші організаційні форми активіза- ції інноваційної діяльності	Міжгалузеві проекти

Рисунок 1 – Напрями активізації державної політики модернізації промислового комплексу України

Для досягнення мети стратегії структурної моде- рнізації промисловості України необхідно застосу- вання передового досвіду провідних країн світу у цій сфері при врахуванні особливостей розвитку промислового комплексу України (табл. 1).

Таблиця 1 – Ключові показники ефективності (очікувані результати)

ПОКАЗНИКИ	2015 р.	2020 р. прогноз	2025 р. прогноз
Наукоємність ВВП, %	0,77	1,5	2,5
Питома вага продукції висо- котехнологічних галузей в ВВП, %	6	11	14
Питома вага високо- технологічної продукції в обся- зі експорту това- рів і послуг, %	5,5	9	15
Середня зноше- ність основних засобів реально- го сектору, %	75	60	50
Прямі іноземні інвестиції в високотехноло- гічні галузі, млрд. дол США	–	6,5	9
Кількість випус- кників STEM, тис. чол	100	120	150

Джерело: [8]

Сучасні тенденції розвитку промислового ком- плексу України мають певні особливості, які можна охарактеризувати наступним чином.

З одного боку, в умовах мінливого зовнішнього середовища найбільш значимими завданнями для менеджменту вітчизняних промислових підпри- емств є зміна існуючої стратегії розвитку, впрова- дження сучасних методів управління, реалізація політики диверсифікації сфер діяльності, розширен- ня асортименту й номенклатури продукції.

З іншого, промисловий комплекс України повин- ен розвиватися за допомогою участі у міжнародних проектах, які спрямовані на виробництво складних комплектуючих для вітчизняного та іноземного обладнання та розвитку окремих виробництв для їх випуску.

Сьогодні постає гостра необхідність для підпри- емств промислового комплексу України у викорис- танні передових світових методик щодо відбору та впровадження певних стандартів якості промислової продукції, сприйняття нової філософії ведення біз- несу, удосконалення рівня корпоративної культури та зміни технології просування продукції на світові ринки.

За останній період вітчизняні підприємства- експортери наукомісткої продукції, особливо підп- римства машинобудування, зіткнулися з пробле- мою відставання її від світових стандартів якості та забезпечення її конкурентоспроможності при поста- вках на зовнішні ринки збуту.

Виникнення вказаних проблем обумовлено пев- ними вимогами з боку замовників. Серед них:

- обов'язкове надання конструкторської та тех- нологічної документації в електронному вигляді у відповідності до міжнародних стандартів (система управління даними про продукцію в процесі роз- робки та виробництва);
- забезпечення постачальником інтегрованої електронної підтримки процесів експлуатації про- мислової продукції на основі технологій інформа- ційної підтримки виробів (система інтегрованої логістичної підтримки);

■ наявність комп'ютерних систем управління якістю продукції, які відповідають вимогам міжнародних стандартів менеджменту якості ISO серії 900, які забезпечують отримання та аналіз по всім деталям, комплектуючим виробу та продукції в цілому на всіх етапах життєвого циклу [9].

Досвід промислово розвинутих країн світу свідчить про те, що відсутність ефективного розвитку експорту продукції промисловості унеможлиблює інтеграцію у світовий економічний простір та ефективний розвиток країни. На сьогодні експорт визначається як один із найважливіших факторів розвитку економіки будь-якої країни світу [10].

Найбільш орієнтованими на зовнішній ринок залишаються (за відсотком реалізованої на експорт продукції в її загальному обсязі): металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин та устаткування (63,7); видобуток металевих руд (57,6); текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів (46,3); виробництво меблів, іншої продукції (41,3); виготовлення виробів із деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність (35,9). Досить високою є частка експортованої продукції у машинобудуванні (52,2 %), у тому числі у виробництві автотранспортних засобів (понад 65 %), виробництві електричного устаткування (майже 40 %). Близько чверті виробленої продукції потрапляє на експорт у харчовій галузі (25,7 %) та виробництві хімічних речовин і хімічної продукції (25,9 %).

Активність України на зовнішніх ринках позначилася негативними тенденціями. Протягом двох останніх років вітчизняний експорт скоротився приблизно на третину, незважаючи на те, що у I півріччі 2016 р. експорт у країни ЄС зріс на 7 %, а його частка у загальному обсязі склала 39,2 %. Спостерігається також зменшення експорту у країни СНД як у грошовому вимірі, так і у відсотках. Відчутно знизився обсяг експорту української продукції у Російську Федерацію (РФ). Так, якщо у 2010-2013 рр. він становив 1/3 національного експорту загалом, то у 2016 р. – 9 %. Наведені дані свідчать про занепад внутрішнього ринку України та ускладнення її становища на зовнішніх ринках.

Основними причинами цього є:

- недостатнє розуміння ролі внутрішнього ринку у розвитку економіки;
- розгляд проблем економіки переважно через призму політичних підходів;
- неусвідомлення необхідності демонополізації внутрішнього ринку, конкуренція на якому майже відсутня.

Заслугує на увагу тенденція щодо взаємозв'язку місцезрештування промислових підприємств з їх економічною результативністю. За ознакою територіального розміщення промислове виробництво України також має досить значні диспропорції, зумовлені традиційною спеціалізацією областей та потенційними можливостями окремих галузей.

До першої трійки областей із найвищою часткою обсягів продукції в загальному виробництві по Україні входять Дніпропетровська (18,5 %), Доне-

цька (11,5 %) та Запорізька (8,0 %). Наочним є зв'язок цих областей із металургійною галуззю. Регіони зі спеціалізацією на машинобудівних виробництвах, насамперед Харківська область (7,2 %) і м. Київ (8,8 %), складають «другий промисловий ешелон». Усі інші області мають структурну «вагу» в межах від 0,5 (Чернівецька) до 6,9 % (Полтавська) – переважно 1-3%.

Таким чином, як на загальну динаміку промислового виробництва в Україні, так і на його структурні характеристики суттєвою мірою впливають кон'юнктура зовнішнього ринку та зовнішня ділова активність зарубіжних економік [11].

На загальний обсяг промислової продукції значний вплив здійснює рівень інфляції й рівень цін. Їх збільшення або зменшення характеризує інтенсивність самого виробництва. Збільшення відпускних цін окремими постачальниками на матеріальні ресурси, частка яких у собівартості виробляємої продукції промисловості складає до 70%, спричиняє збільшення їх сумарної частки в загальних витратах. Це призводить до зростання витрат, які є складовою частиною ціни виробника [12].

Структурна модернізація промислового комплексу України є чинником формування нової моделі розвитку промисловості, яка матиме потенціал довгострокового, динамічного зростання, на базі як ендегенних, так і екзогенних факторів, які дозволяють у майбутньому вирішувати завдання підвищення конкурентоспроможності вітчизняної промислової продукції.

Сучасні тенденції розвитку промислового комплексу України залежать від певних умов. До них відносяться:

- вдосконалення системи державної підтримки модернізації та розвитку промислового комплексу, зокрема на засадах державно-приватного партнерства, спрямованого на підвищення технічного рівня виробництва та інвестиційної активізації інноваційних процесів;
- нарощування експортного потенціалу галузей промисловості, забезпечення розвитку пріоритетних галузей виробництва;
- збереження кадрового потенціалу на основі соціально-економічних заходів з підтримки кадрових ресурсів;
- створення сприятливих умов для виробництва наукомісткої продукції у наукоємних галузях промисловості для підтримки міжнародного іміджу України;
- запровадження постійного моніторингу внутрішнього та зовнішнього ринків збуту промислової продукції та розробка заходів щодо просування продукції на ці ринки;
- забезпечення конкурентоспроможності промислової продукції на основі підвищення ефективності та якості виробництва;
- забезпечення сучасного програмного забезпечення та управління, розвитку інформаційного сектору для обслуговування підприємств промислового комплексу.

Ще одним з найважливіших напрямів структурної модернізації промислового комплексу України є

кадрове забезпечення та збереження інтелектуального капіталу.

ВИСНОВКИ. При дотриманні наведених умов структурну модернізацію промислового комплексу України реально здійснити досить високими темпами та залучити інвестиції на перспективу для розвитку промисловості. Важливим пріоритетом інвестиційної політики є залучення іноземного капіталу, по-перше, з метою підвищення ресурсозабезпечення інвестиційної сфери, по-друге, з метою використання накопиченого іноземними компаніями досвіду створення і просування наукомісткої продукції у промисловості. До того ж потрібно здійснити певні кроки для підвищення стійкості та самостійності промислових підприємств у інституційній сфері, у сфері управління, у економічній сфері.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямі мають бути пов'язані з розробкою науково-методичних рекомендацій щодо реалізації визначених напрямів модернізації промислового комплексу України.

ЛІТЕРАТУРА

- Кіндзерський Ю. В. Промисловість України: стратегія і політика структурно-технологічної модернізації: монографія. Інститут економіки та прогнозування НАН України. К.: [б. в.], 2013. 536 с.
- Промисловість України: тенденції, проблеми, перспективи: монографія. Н.В. Тарасова, Л.П. Клименко та ін. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2011. С. 222–241.
- Федулова Л. І. Технологічна структура економіки України. Економіст. 2008. № 5. С. 28–33.
- Пельтек Л. В. Розвиток регіональної промислової політики держави: теорія, методологія, механізми: монографія. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2010. 268 с.
- Черномазюк А. Г., Стадник В. В. Сучасні тенденції розвитку вітчизняного машинобудування та його ресурсні детермінанти. Вісник Запорізького національного університету. 2010. №2(6). С. 91–99.
- Промислова політика як чинник післякризового відновлення економіки України. К.: НІСД, 2012. 41 с.
- Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня на 2017–2021 роки: постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1056 [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1056-2016-%D0%BF> (дата звернення 6.05.2018).
- Форсайт економіки України: середньостроковий (2015–2020 роки) і довгостроковий (2020–2030 роки) часові горизонти / наук. керівник проекту акад. НАН України М. З. Згуровський; Міжнародна рада з науки (ICSU); Комітет із системного аналізу при Президії НАН України; Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут»; Інститут прикладного системного аналізу НАН України і МОН України; Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку. Київ: НТУУ «КПІ», 2015. 136 с.
- Данілова Е. І., Луцький М. Г. Конкуренентоспроможність продукції українських корпорацій на міжнародних ринках [Електронний ресурс] // Національний банк України. URL: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/PSPE/2007-1/Lucky_107.htm (дата звернення 8.05.2018).
- Хаустова В. Є. Моделювання сценаріїв реалізації промислової політики в Україні // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. – 2015. Т. 2, вип. 11. С. 79–93.
- Промисловість України – 2016: стан та перспективи розвитку: наук.-аналіт. доп. / О. І. Амоша, І. П. Булеєв та ін.; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2017. 120 с.
- Кривобок В. Ю., Коршунов Э. А. Сучасний стан та перспективи розвитку промислового виробництва України // Вісник економіки транспорту і промисловості. 2011. № 33. С. 99–102.

MODERN TRENDS IN DEVELOPMENT OF THE INDUSTRIAL COMPLEX OF UKRAINE

N. Kondratenko, M. Volkova

O. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

vul. Marshal Bazhanov, 17, Kharkiv, 61002, Ukraine. E-mail: 2123kondratenko@gmail.com

Purpose. To determine current trends in the development of the industrial complex of Ukraine on the basis of structural modernization in key areas. **Methodology.** Methodological principles and applied instruments of scientific researches, especially logic generalization, formalization, synthesis, system approach and structural analysis have been used. **Results.** The directions of revitalization of the state policy in modernization of the industrial complex of Ukraine have been defined. They are aimed at defining system problems, identifying the potential directions of an active state policy for modernizing the industry and identifying policy tools for its modernization. It is proved that today the technological structure of the industrial complex of Ukraine does not meet the requirements of the present and is not able to provide the country with economic growth at the expense of increasing the competitiveness of domestic industrial products. **Originality.** It is noted that an important step towards the development of innovative economy and innovation infrastructure was the determination and approval of medium-term priority directions of innovation activities of the national level. In turn, the main directions of structural modernization and industry in recent years have been the creation of an institutional basis for its development, adaptation of business conditions to world standards, protection of rights and interests of Ukrainian producers in the domestic and foreign markets, and so on. **Practical value.** It has been substantiated that structural modernization of the industrial complex of Ukraine is a factor in the formation of a new model of industrial development that will have the potential for long-term, dynamic growth, based on both endogenous and exogenous factors, which allow to solve problems of increasing the competitiveness of domestic industrial products in future. It has been concluded that the attraction of foreign capital is an important priority of investment policy.

Firstly, it will allow to increase investment in resources and secondly, to use the accumulated experience of foreign companies for establishing and promoting high-tech products in the industry. References 14, tables 1, figure 1.

Key words: trends, development, industry, modernization, complex.

REFERENCES

1. Kindzersky, Yu. (2013), *Industry of Ukraine: Strategy and Policy of Structural and Technological Modernization*, Kyiv: Institute of Economics and Forecasting of the National Academy of Sciences of Ukraine.
2. Tarasova, N. (2011), *Industry of Ukraine: trends, problems, perspectives*, Mykolaiv: Petro Mohyla Black Sea National University.
3. Fedulova, L. (2008), Technological structure of the economy of Ukraine, *Economist*, 5, pp.28–33.
4. Peltek, L. (2010), *Development of Regional Industrial Policy of the State: Theory, Methodology, Mechanisms*, Mykolaiv: Petro Mohyla Black Sea National University.
5. Chernomazyu, A., Stadnik, V. (2010), Modern Tendencies of Native Machine-building Development and Its Resource Determinants, *Bulletin of Zaporizhzhya National University*, 2(6), pp. 91–99.
6. National University of Strategic Research (2012), *Industrial policy as a factor in the post-crisis economic recovery of Ukraine*, Kyiv.
7. Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 1056. 2016.
8. Zagurovskij, M. (2015), *Foresight of Ukraine's economy: medium-term (2015-2020) and long-term (2020–2030) time horizons*, Kyiv: NTUU "KPI".
9. Danilova, E., Lutskij, M. (2007), Competitiveness of Ukrainian corporation products in international markets, *Problems of a Systemic Approach to the Economy Enterprises*, 1(1), available at: ecobio.nau.edu.ua/index.php/EPSAE/article/download/3901/4049.
10. Khaustova, V., (2015), Scenario Modeling for Ukrainian Industry Policies, *The actual problems of regional economy development*, 11(2), pp.90–105.
11. Amosha, O. (2017), *Industry of Ukraine - 2016: the state and prospects of development*, Kyiv: Institute of Industrial Economics of the National Academy of Sciences of Ukraine.
12. Kryvobok, V., Korshunov, Y. (2011), Current state and prospects of industrial production in Ukraine, *The Bulletin of Transport and Industry Economics*, 33, pp.99–102.

Стаття надійшла 14.04.2018